

deze Poerie een waar doolhof, waarin het ronddwalen nog bovendien zeer bemoeilijkt werd door het vele puin, dat op menige plaats den doorgang versperde, doch een gevoel van dankbaarheid vervulde ons, wanneer wij dachten aan de zware verliezen, die ons deel geweest zouden zijn, indien de vorst zich tot een bloote verdediging dezer Poeri bepaald had, in stede van ons in het open veld aan te vallen.

Wat reinheid betref week dit vorstenerf in geen enkel opzicht af van 't gewone Baliëesche erf en het schitterend mooie snij- en beeldhouwwerk, smaakvol en met kwistige hand aangebracht, verkeerde in staat van groote verwaarloozing. Zeer sterk kwam, in stijl hier en daar, maar vooral in de versieringen tot uiting de invloed, dien Chineesche kunst in den loop der eeuwen op de Baliëesche heeft uitgeoefend. Reeds bij het binnentreden van het erf

viel op het typisch Chineesche afdak, op de halve hoogte tussen beide zijmuren van den hoofdingang aangebracht, maar sterker nog vertoonde zich het Chineesche aspect bij de Saraswati. De meest gebruikte munt, de kè-pèng, was ook al Chineesch. . . . Van dit soort muntstukken, van koper vervaardigd en in het midden voorzien van een vierkant gat, gingen er 80 in een dubbeltje en het was een gemakkelijk gezicht de Baliërs, zwoegend

onder het gewicht van dit aan touwtjes geregen geld naar den passar te zien gaan. Een groot geluk voor die luidjes was, tenminste wanneer zij niet al te ver uit de buurt woonden, dat het in die dagen hier overal en altijd passar was en zij daardoor dus niet al te lang onder hunne geldzorgen gebukt behoeften te gaan.

Van die passars herinner ik mij nog zeer

goed, dat er heerlijke manga's en een uitstekend soort pisangs te verkrijgen waren voor zeer weinig geld, terwijl er ook druk handel gedreven werd in zeer lange, uit inlandsche tabak en maisbladeren vervaardigde, sigaretten en een soort worst. De eersten waren vrijwel ongenietbaar; aan de worst heb ik mij, met het oog op het minder smakelijk voorkomen, niet gewaagd.

Na eenige dagen patrouilleeren in het Badoengsche trokken wij naar Tabanan en de



IN DE DESSA TABANAN.

tocht naar dit bergland, waarbij onze weg tal van diep ingesneden ravijnen kruiste, terwijl de regen bij stroomen viel, ging met zeer veel bezwaren gepaard; bezwaren waarover ik vroeger in dit maandschrift reeds een en ander repte. Uitgehongerd, druipend van het water en doodmoede bereikten wij tegen den avond de Poerie van Tabanan, waar ik, voor het eerst dien dag, gelegenheid kreeg iets te eten. Nu, ik maakte een blikje